

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3062/2018. (II. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.348/2017/6/II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó (Süveges Péter) jogi képviselője (dr. Szikinger István ügyvéd, Bólyai János és Társai Ügyvédi Iroda, 1027 Budapest, Margit körút 50–52., I. emelet 12.) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.348/2017/6/II. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a bírósági ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [3] 2. Az indítványozó személyhez fűződő joga megsértésének megállapítása iránt indított pert a Fővárosi Törvényszék ellen. Az indítványozó ellen a Fővárosi Törvényszéken 36.B.994/2015. ügyszámon emberölés és más bűncselekmények miatt büntetőeljárás van folyamatban, melynek során az indítványozó az eljáró bíróval szemben kizárás iránti kérelmet terjesztett elő, melyben részletezte, hogy az eljáró bíró mely eljárási szabálysértései utalnak az elfogultságára. A Fővárosi Törvényszék 20.Bpk.1090/2016/2. számú végzésével az eljáró bíró kizárását megtagadta, egyúttal tájékoztatta az eljárás alanyait, hogy a végzés ellen fellebbezésnek nincs helye, a kizárás megtagadása az ügydöntő határozat elleni fellebbezésben sérelmezhető.
- [4] Az indítványozó mint felperes, keresetében annak megállapítását kérte, hogy a Fővárosi Törvényszék a 20.Bpk.1090/2016. számú eljárása során megsértette az indítványozó tisztességes eljáráshoz fűződő személyiségi jogát; kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől; továbbá kérte, hogy az alperes elégtétel adjon és végül, sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [5] A Budapest Környéki Törvényszék 11.P.21.656/2016/7. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogot sem a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), sem a Polgári Törvénykönyvről szóló – már hatályon kívül helyezett – 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) nem nevesítette a személyhez fűződő jogok között, ugyanakkor nem vitásan az Alaptörvény e jogot nevesíti XXIV. cikk (1) bekezdésében, illetve XXVIII. cikk (1) bekezdésében.
- [6] A bíróság megállapította, hogy a kizárás iránti kérelmet az alperes kellően részletesen indokolt határozatával, az irányadó eljárási szabályok betartása mellett bírálta el. Rögzítette azt is, hogy a kizárás iránti kérelem elbírálásának eljárása az eljáró bíró nyilatkozatának beszerzéséből és a kérelem elbírálásából áll, további eljárási cselekmény, bizonyítás nincsen. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta azt is, hogy az indítványozónak az alapügygel kapcsolatos kifogásai az adott eljárásban – minthogy a konkrét eljárás attól elkülönülő, önálló nemperes eljárás – közömbösek; kizárólag az alapügyben és a jogorvoslati eljárásokban eljáró büntető bíróság hatáskörébe tartozó kérdés, hogy az eljárás során biztosított volt-e a tényállás kellő felderítése, a mentő körülmények feltárása, az eljárásban résztvevő személyek jogainak a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek és elveinek megfelelő gyakorolhatósága.
- [7] A Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.348/2017/6/II. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Ítélete indokolásában hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló tények alapján helyes döntést hozott, a tényállást a kereset elbírálásához szükséges mértékben feltárta. Megállapította, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog fontos alkotmányos alapjog, azonban a gyakorlásához fűződő jog nem jelenti egyben a Ptk. által védett személyiségi jogot is. A polgári jogi védelem előfeltétele a másodfokú bíróság szerint az, hogy a „védendő érték kifejezetten a szubjektumhoz” kapcsolódjon. Kimondta, hogy a büntetőeljárás során az eljárási jogok gyakorlása nem tekinthető személyiségi jognak, mert a védendő érték az állam és az egyén viszonylatában meghatá-

rozható jogok érvényesülését jelenti, ennek következtében az indítványozó sérelmei orvoslására a polgári törvénykönyv eszköztárs nem alkalmazható. Végül a bíróság megállapította, hogy az adott eljárásban nem kellett állást foglalni arról, hogy az alperes a kizárási kérelmet a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően bírálta-e el, mert a „büntetőeljárás esetleges hiányosságainak reparációjára” a büntetőeljárás keretei között van lehetőség, a személyiségi jogi per külön jogorvoslati fórumot nem teremt.

- [8] 3. Az indítványozó a másodfokú ítélet alkotmányossági vizsgálatát kéri – az Alkotmánybíróság főtákarának hiánypótlási felhívását követően kiegészített – alkotmányjogi panaszában, mert sérülni véli az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [9] Álláspontja szerint azért sérül a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, mert a bíróság a tisztességes eljárás követelményét nem ismerte el személyiségi jognak, így az indítványozó a sérelméből fakadó igényét nem tudta érvényesíteni. Szerinte annak kimondásával, hogy a tisztességes eljárás követelménye nem személyiségi jog, a bíróság az indítványozót megfosztotta a hatékony bírói jogvédelemtől.
- [10] Véleménye szerint annak ellenére, hogy a Ptk. a személyiségi jogok között a tisztességes eljárást nem nevesíti, a Ptk. 2:42. § (2) bekezdéséből következően mégis beletartozik, mint az emberi méltóságból fakadó személyiségi jog. Érvei alátámasztására az Alkotmánybíróság 8/1990. (IV. 23.) AB határozatára, illetőleg további alkotmánybírósági határozatokra is hivatkozik.
- [11] 4. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [12] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indoklással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [13] Az Alkotmánybíróság vizsgálat elvégzése során megállapította, hogy a határidőben érkezett alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem fogadható be.
- [14] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdése pedig meghatározza, mikor tekinthető a kérelem határozottnak.
- [15] Az alkotmányjogi panasz tartalmazza az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 27. §-a szerinti hatáskörére vonatkozó hivatkozást [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]; az indítványozó megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, vagyis az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]; megjelölte a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.348/2017/6/II. számú ítéletét, mint amelyet alaptörvény-ellenesnek tart [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]; továbbá kifejezett kérelmet terjesztett elő a bírósági döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [16] Ugyanakkor az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja értelmében az alkotmányjogi panaszban meg kell jelölni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, valamint az e) pontnak megfelelően az alkotmányjogi panasznak indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [17] Az indítványozó csupán állítja, de kellő indoklással nem támasztja alá a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét; az indítvány nem jelöli meg e jog sérelmének lényegét, illetőleg nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az indítványozó a hiánypótlásra való felhívásra adott válaszában sem adott elő releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott indokolást arra vonatkozóan, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését a bírói döntés miért és mennyiben sérti.

[18] Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglaltaknak nem felel meg, így azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 13.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1792/2017.

